

Referat 28. november 2018

REGIONALT SAMARBEIDSORGAN FOR FORSKING OG INNOVASJON

Dato	28. november 2018 kl. 10.30 – 14.30
Sted	Clarion Hotel Bergen Airport
Til stede	Baard-Christian Schem, Helse Vest RHF, leder Marit Solheim, Helse Førde HF Clara Gram Gjesdal, Helse Bergen HF Svein Skeie, Helse Stavanger HF Bente Wold, Universitetet i Bergen Haldis Økland Lier, Helse Fonna HF Marit Boyesen, Universitetet i Stavanger Gro Anita Fonnes (vara for Berit Rokne) Høgskulen på Vestlandet Petter Thornam, Haraldsplass Diakonale Sykehus, observatør Hilde Jerkø, Forskingsrådet, observatør Kåre Birkeland, Komiteleder
	Sølvi Lerfald, sekretariatet Marthe Vaagen Tjemsland, sekretariatet, referent
Forfall	Dag Rune Olsen, Universitetet i Bergen

Sak 36/2018 Godkjenning av sakliste og referat

Det var ingen innvendinger mot innkalling, sakliste eller referat.

Sak 37/2018 Tildeling av søkbare midler 2019

Leder av hovedkomiteen, Kåre Birkeland presenterte innstillingen fra hovedkomiteen. Det kom fram av årets søknadsrunde at det var gjennomgående høy kvalitet på søknadene og god representasjon fra helseforetakene i regionen. Andelen formelle feil var det laveste som er registrert, noe som er svært tilfredstillende. I vurderingsarbeidet har det vært sterke underkomiteer med god faglig dybde og bredde, alle fra utenfor regionene, og tre av disse fra Sverige og Danmark. Søknadshåndteringen og organiseringen har vært svært godt tilrettelagt av Regionalt kompetansesenter for klinisk forskning, (KKF).

Søknadene har blitt vurdert med utgangspunkt i de to likeverdige vurderingskriteriene vitenskapelig kvalitet og klinisk nytte. I den endelige prioriteringen mellom gode prosjekt, er også regionalt samarbeid, fordeling mellom fagfelt og forskningsmiljø vektlagt. Følgende punkt oppsummerer noen trekk ved årets søknader/vurderingsprosess:

- Søknadene ligger i forskningsfronten på flere viktige felt, og det er registrert i denne vurderingsrunden en økning i antall prosjekter som vil ta i bruk ny teknologi og digitale verktøy som maskinlæring og kunstig intelligens. Mange prosjekt er karakterisert av forskningssamarbeid mellom klinikk og forskningslaboratorium, men i noen av disse prosjektene er den basale delen så dominerende og veien frem til klinikk så lang at prosjektene ikke kunne støttes, til tross for svært gode søknader.
- Det har vært en ytterligere økning i antall søknader til søknadskategorien *Åpen prosjektstøtte* fra i fjor (9 prosent), og søknadene har gjennomgående høy kvalitet. Det har altså vært sterk konkurranse innenfor denne kategorien.
- Fagfeltene biomedisin og onkologi fikk best best uttelling i år, mens rus igjen var ett av de fagområdene som kom dårligst ut med ingen innstilte prosjekter til tross for strategiske satsinger på dette fagområdet.
- Det er tildelt et karrierestipend for 2019, det andre karrierestipendet siden søknadskategorien ble opprettet. Birkeland understreket at kandidaten er godt kvalifisert til stipendet og tror at tildelingen vil være til inspirasjon også for framtidige søkere.

Refleksjoner rundt årets søknader/innstillinger

Samarbeidsorganet var fornøyd med vurderingskomiteene sitt arbeid, og takket for god innsats. Noen refleksjoner rundt årets søknadsrunde var knyttet til at fagfeltet rus nok en gang kommer dårligst ut av årets søknadsrunde, til tross for strategiske satsinger på området. Dette er et viktig tema som trenger mer fokus. Birkeland svarte på vegne av vurderingskomiteene at man gjerne skulle sett at flere prosjekter som omhandlet rusproblematikken, fikk tilslag. Likevel må komiteene forholde seg til vurderingskriteriene, og dessverre var det for dårlig kvalitet på søknadene innenfor dette fagområdet.

Det ble stilt spørsmål i samarbeidsorganet om hva som kan gjøres for å øke kvaliteten på søknader som kommer fra de mindre helseforetakene for å få gjennom flere søknader. Her påpekte Birkeland at de små helseforetakene ofte er med i søknader som kommer fra de større helseforetakene som får tilslag, men når det gjelder å nå opp i konkurransen som hovedsøker, viser det seg at de søknadene som har et stort forskningsnettverk er de som oftest får tilslag. Det kan hjelpe å alliere seg med andre for å bygge opp forskningsnettverk.

Det kom spørsmål til sekretariatet om det er mulig å finne ut hvor mange av søkerne som har sin hovedstilling på sykehusene. Tilbakemeldingen fra sekretariatet var at dette er mulig, men det vil være tidkrevende slik som søknadssystemet er per i dag. Sekretariatet tar med seg innspillet videre.

Birkeland ba samarbeidsorganet om å vurdere muligheten for å utvide antall vurderingskomiteer til neste søknadsrunde, da det har kommet tilbakemeldinger fra komitemedlemmene om at arbeidet med søknadsevalueringen er svært omfattende.

Vedtak

- Det regionale samarbeidsorganet vedtar fordelingen av søkbare midler for 2019.

Sak 38/2018 Tildeling strategiske midler 2019

I saken er det gjort rede for tilgjengelige midler og forpliktelser for 2019. Alle satsinger som samarbeidsorganet for forskning og innovasjon har forpliktet seg til, er kort omtalt i saken.

Samarbeidsorganet ble bedt om å komme med innspill på bruken av ubrukte midler på kr. 4,5 mill. i 2019. I tillegg skal det etableres en arbeidsgruppe i forbindelse med nye strategiske satsinger fra 2020, som skal bistå i gjennomføringen av prosessen. Samarbeidsorganet ble bedt å diskutere sammensettingen av arbeidsgruppen.

Det kom to innspill fra Samarbeidorganet om bruken av kr. 4.5 mill. i 2019:

- Helse Stavanger foreslår at midlene brukes til forskningsinfrastruktur. Ideen er å biobanke alle svulster i alle helseforetak og gjøre det sporbart for hele regionen. Dette skal være tilgjengelig for alle kreftforskere, og vil også bidra til å støtte opp under regionalt samarbeid.
- Helse Bergen foreslår å bruke midlene til stamcelleforskning (Ex-vivo) som allerede er i gang. Budsjett er allerede satt opp, og det vil være enkelt å plassere pengene.

Vedtak:

- Regionalt samarbeidsorgan vedtar videreføring av forpliktelser for allerede vedtatte strategiske satsinger på til sammen kr. **40 050 000**.
- Sekretariatet tar med seg forslagene fra Helse Stavanger og Helse Bergen om bruk av ubrukte midler på kr. 4.5 mill i 2019. Forslagene skal konkretiseres, og blir lagt fram på februar møtet 2019.
- Regionalt samarbeidsorgan vedtar sammensetting av arbeidsgruppe som skal bistå i gjennomføringen av prosessen i forbindelse med nye strategiske satsinger fra 2020: Sammensettingen av gruppen vil være som i forrige prosess, men med to representanter fra UH-sektoren denne gang. UH-institusjonene gir tilbakemelding om hvem de ønsker å melde inn som representanter i arbeidsgruppen.

Sak 39/2018 Ny representant i faggruppe, Publiseringsutvalget

Samarbeidsorganets representanter ble bedt om å melde inn ny representant til styret i Nasjonalt publiseringsutvalg for medisinske fag, NPU-MED, etter at Jon Arne Søreide trekker seg. Publiseringsutvalget har i første rekke behov for en representant fra kirurgiske fagfelt.

Følgende forslag hadde kommet inn fra samarbeidsorganets medlemmer på forhånd:

Forslag fra UIB:

- Professor Kjetil Søreide, Lege/forsker ved Kirurgisk divisjon ved Helse Stavanger HF, Stavanger Universitetssykehus

Forslag fra Helse Bergen:

- Marta Ebbing, Fagdirektør, Fou-avdelingen, Haukeland Universitetssykehus
- Professor Bjørn Tore Gjertsen: Overlege/forsker ved Medisinsk avdeling /Kompetansesenter for klinisk forskning ved Helse Bergen, Haukeland Universitetssykehus (

Forslag fra Helse Stavanger:

- Morten Vethrus, Overlege/forsker ved Kirurgisk avdeling ved Helse Stavanger HF, Stavanger Universitetssykehus

Forslag fra Jon Arne Søreide:

- Professor Hartwig Kørner, Overlege/Forsker ved kirurgisk avdeling Helse Stavanger, Stavanger
Universitetssykehus
- Morten Vettrhus

Vedtak:

- Regionalt samarbeidsorgan for forskning og innovasjon ber sekretariatet melde inn Professor Kjetil Søreide, Helse Stavanger/UiB til styret i Nasjonalt publiseringsutvalg for medisinske fag, NPU-MED.

Sak 40/2018 Presentasjon, Helseanalyseplattformen v/Bjørn Holstad
Orienteringssak

Prosjektleder Bjørn Holstad fra direktoratet for e-Helse presenterte arbeidet med Helseanalyseplattformen.

Bakgrunn:

Som et ledd i strategien med å oppnå bedre bruk av helsedata til sekundærformål, har Direktoratet for e-helse fått i oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet å utvikle en helseanalyseplattform. I april 2018 leverte Helsedataprogrammet i direktoratet for e-helse en konseptutvalgutredning for Helseanalyseplattformen med anbefaling om å etablere en helseanalyseplattform for tilgjengeliggjøring og analyse av helsedata og sosioøkonomiske data.

Programmet er nå over i en gjennomføringsfase, der hovedfokuset er å etablere helseanalyseplattformen og forvaltningsorganisasjonen rundt dette. I disse dager slutføres en utredning om en nasjonal tilgangsføringsfunksjon, som skal gjøre tilgangen til helsedata for sekundærformål (f.eks. forskning, virksomhetsstyring og kvalitetsutvikling) enklere og mindre tidkrevende.

Mer informasjon om Helsedataprogrammet finnes her: <https://ehelse.no/helsedataprogrammet>

Samarbeidsorganet tar med informasjonen om helsedataplattformen inn i det videre arbeidet med samordning for deling av forskningsdata, jf. sak 41/2018.

Sak 41/2018 Arbeidsgruppe samordning for deling av forskningsdata

Oppdraget fra HOD/KD tar utgangspunkt i Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata i desember 2017, jf. tildelingsbrev til universitetene og oppdragsbrev til RHF-ene. I strategien står det at regjeringen forventer at forskningsinstitusjonene utvikler prosedyrer for (i) godkjenning av datahåndteringsplaner og (ii) beslutninger om at et forskningsprosjekt eventuelt er av en slik art at egen datahåndteringsplan ikke er nødvendig eller hensiktsmessig. Forskningsinstitusjonene vil bli bedt om å utvikle retningslinjer for forskningsdata som skal lagres, tilgjengeliggjøres og tilrettelegges, med angivelse av hvilke løsninger som bør benyttes for håndtering av ulike datasett.

Samarbeidsorganet ble bedt om å diskutere følgende:

- **Status for arbeidet med eksisterende retningslinjer med utgangspunkt i en orientering av status fra hver institusjon**

Helse Bergen er i gang med et arbeid på dette, men er fremdeles i startfasen av arbeidet. Høgskulen på Vestlandet har laget en ny forskningsserver for internt bruk mellom campusene. Det har kommet krav fra EU om open access. De er i gang med dette arbeidet, og er i en fase der det diskuteres hvilke data som skal med.

- **Mandat for arbeidsgruppen**

Det kom innspill fra gruppen om at man i dette arbeidet bør unngå at helseforetakene og universitets- og høyskolesektoren bygger opp ulike modeller. Dette arbeidet er komplisert, og det er mye å ta hensyn til, blant annet når det gjelder datalagring/skyer og datassikkerhet. Det er viktig at arbeidsgruppen består av medlemmer som har god kunnskap om dette og prosessene rundt det.

- **Tidsramme for arbeidet**

Det var enighet i samarbeidsorganet om at dette vil være et omfattende arbeid, og at det først og fremst må foreligge et klart mandat før man kan si noe om tidsrammen for arbeidet.

Vedtak

- Før det nedsettes en arbeidsgruppe, diskuteres saken med IKT-direktørene som er invitert til samarbeidsorganets møte i februar 2019. Sekretariatet sender ut informasjon om saken til IKT-direktørene før møtet.

SAK 43/2018 Eventuelt

Det var ingen saker i eventuelt.

- **Neste møte i samarbeidsorganet er torsdag 21. februar 2019 kl. 10.30 – 16.30.**